

ACCES LA DATE INDIVIDUALE ÎN SCOPURI ȘTIINȚIFICE

GHID DE PUBLICARE

I. INTRODUCERE

Acest ghid explică modul în care datele individuale oferite în scopuri științifice vor fi păstrate și utilizate, iar rezultatele cercetărilor - publicate de către cercetători. Cercetătorii trebuie să citească ghidul înainte de a utiliza date individuale și să respecte regulile de publicare stabilite mai jos. În conformitate cu condițiile de utilizare a datelor individuale semnate de reprezentantul desemnat în mod corespunzător de către entitatea de cercetare, cercetătorii sunt obligați să respecte prezentul ghid de publicare.

Cercetătorii trebuie să se asigure că orice rezultate ale cercetării, publicate sau diseminate, nu conțin informații care ar putea permite identificarea unităților statistice individuale (persoane, gospodării, întreprinderi etc.). În orice rapoarte, analize, inclusiv în toate publicațiile și lucrările nepublicate, cercetătorii trebuie să asigure aplicarea strictă a Ghidului de publicare, anexat la datele confidențiale în scopuri științifice.

II. CE SUNT DATELE CONFIDENȚIALE?

Datele individuale sunt confidențiale în cazul în care respondenții pot fi identificați. Simpla eliminare a detaliilor privind numele și adresa din fișierele cu microdate nu împiedică identificarea respondenților care au participa la cercetare.

Caracteristicile neobișnuite ale respondentului pot duce la identificarea acestuia. Fișierele cu utilizare științifică, furnizate cercetătorilor pe dispozitive electronice sunt pregătite în așa mod în este dificilă identificarea respondenților din cercetare. Aceasta este efectuat în special prin:

- reducerea nivelului de detaliere al datelor
- modificarea anumitor valori
- și/sau suprimarea înregistrărilor sau variabilelor cu risc sporit.

III. DE CE ESTE IMPORTANTĂ PROTEJAREA CONFIDENȚIALITĂȚII (IDENTITATEA) RESPONDENȚILOR

Datele confidențiale în scopuri științifice conțin informații furnizate de persoane sau organizații. Fiecare înregistrare din fișierele cu date individuale reprezintă informații furnizate de respondenți.

Cercetătorilor li se poate acorda acces la date individuale (acces la microdate) pentru a efectua analize statistice în scopuri științifice (în conformitate cu Legea 93/2017 (art.20)).

Cercetătorii cărora li s-a acordat acces la date individuale pot folosi datele numai pentru analize statistice în scopuri științifice.

Cercetătorii nu trebuie să încerce să identifice persoanele sau organizațiile reprezentate în fișiere.

Divulgarea informațiilor individuale constituie o încălcare a legii, dar și o încălcare a încrederii pe care respondenții o acordă oficiului de statistică. O astfel de încălcare ar putea dăuna reputației sistemului statistic și ar putea duce la o reducere a calității statisticilor oficiale.

IV. CONDIȚIILE DE ACCES

Doar cercetătorii care aparțin unei entități de cercetare recunoscute pot solicita accesul la date individuale în scopuri științifice.

Accesul la date individuale în scopuri științifice poate fi acordat dacă:

- propunerea de cercetare a fost aprobată; fiecare propunere de cercetare trebuie să fie contrasemnată de persoana de contact identificată în declarația de confidențialitate;
- toți cercetătorii care solicită acces la date individuale în scopuri științifice trebuie să semneze o declarație de confidențialitate.

Cercetătorii trebuie să păstreze fișierele cu date individuale în siguranță, astfel încât ele să nu fie accesibile altor persoane, care nu sunt autorizate cu acces la aceste date.

Rezultatele analizei statistice care pot conține informații despre respondenții individuali ar trebui, de asemenea, păstrate în siguranță.

Suportul electronic care conține date individuale în scopuri științifice trebuie să fie stocat într-o cameră încuiată la care accesul este restricționat numai persoanelor autorizate.

Datele confidențiale în scopuri științifice trebuie să fie stocate pe un computer protejat cu parolă. Accesul la date trebuie limitat la cercetătorii autorizați numiți în propunerea de cercetare.

Rezultatele intermediare ale analizei care conțin date confidențiale trebuie stocate într-un mediu protejat.

După expirarea sau finalizarea proiectului indicat în propunerea de cercetare (sau în cazul încetării accesului de către Biroul Național de Statistică (BNS)), cercetătorii trebuie să distrugă setul de date și orice date sau variabile derivate din acesta și să semneze o declarație de distrugere a fișierelor furnizate de BNS.

V. TIPUL DE DATE INDIVIDUALE

Datele individuale în scopuri științifice sunt disponibile sub formă de:

- *fișiere cu utilizare științifică* - date confidențiale destinate unor scopuri științifice cărora li se aplică metode de control al divulgării statistice pentru a reduce la un nivel corespunzător, în conformitate cu cele mai bune practici actuale, riscul de identificare a unității statistice, livrate cercetătorilor pe dispozitive electronice;
- *fișiere cu utilizare securizată* – date confidențiale destinate unor scopuri științifice cărora nu li s-a aplicat nicio altă metodă de control al divulgării statistice, care sunt disponibile doar în Camera securizată a BNS.

VI. CONTRAPUNEREA DATELOR

Cercetătorii nu trebuie să încerce să contrapună datele individuale cu alte seturi de date (inclusiv publice), cu excepția cazului în care este convenit în mod explicit cu oficiul de statistică. Contrapunerea a două seturi de date poate duce la identificarea respondenților statistici incluși în ambele seturi de date.

VII. CE TREBUIE DE FĂCUT ÎN CAZUL MODIFICĂRII PROIECTULUI DE CERCETARE

Propunerea de cercetare este valabilă pentru scopul specificat în proiectul de cercetare, perioada, seturile de date și entitățile de cercetare. O nouă propunere de cercetare trebuie să fie transmisă la BNS dacă apare oricare dintre următoarele situații:

- datele urmează să fie utilizate pentru un nou proiect de cercetare;
- este nevoie de un set diferit de date;
- o nouă entitate de cercetare se alătură proiectului.

Dacă sunt necesare date mai recente pentru propunerea de cercetare în curs de desfășurare și/sau un cercetător este înlocuit sau adăugat la echipa din aceeași entitate de cercetare care participă la proiect, persoana de contact a entității de cercetare trebuie să informeze BNS cu privire la aceste modificări în scris (nu este nevoie să depună o nouă propunere de cercetare). O declarație individuală de confidențialitate trebuie să fie semnată de fiecare cercetător care participă la proiect.

VIII. OBLIGAȚIILE CERCETĂTORULUI PRINCIPAL ȘI A CERCETĂTORULUI INDIVIDUAL

Cercetătorul principal:

- este responsabil pentru accesul legal la date individuale în scopuri științifice pentru toți cercetătorii numiți în propunerea de cercetare;
- protejează datele individuale în scopuri științifice în conformitate cu condițiile specificate în documentele relevante (declarația de confidențialitate, termenii de utilizare și declarația individuală de confidențialitate);
- informează BNS cu privire la orice schimbare din propunerea de cercetare;
- transmite la BNS o copie a tuturor rapoartelor care au fost realizate cu ajutorul datelor;
- este responsabil de distrugerea datelor confidențiale primite și a fișierelor derivate după expirarea/finalizarea proiectului de cercetare.

Cercetătorul(ii) individual(i):

- semnează declarația individuală de confidențialitate;

- protejează datele individuale în scopuri științifice în conformitate cu condițiile specificate în documentele relevante (declarația de confidențialitate, termenii de utilizare și declarația individuală de confidențialitate).
- sunt responsabili de distrugerea datelor confidențiale primite și a fișierelor derivate după expirarea/finalizarea proiectului de cercetare.

IX. RESPONSABILITATEA ENTITĂȚII DE CERCETARE DE A PROTEJA DATELE INDIVIDUALE

Declarația de confidențialitate semnată de reprezentantul desemnat în mod corespunzător al entității de cercetare și declarația individuală de confidențialitate semnată de cercetătorul individual constituie temeiul acțiunii în justiție în cazurile în care condițiile acestor documente au fost ignorate intenționat.

BNS poate lua măsuri în cazul încălcării confidențialității, după cum urmează:

1. prin retragerea de la cercetător și, dacă este cazul, de la entitatea sa de cercetare, a posibilității de a accesa datele individuale;
2. prin solicitarea entității de cercetare să ia măsuri disciplinare împotriva cercetătorului;
3. prin solicitarea de daune compensatorii de drept civil de la entitatea de cercetare;
4. prin depunerea unei plângeri sau prin raportarea încălcării la organele de poliție în baza legislației naționale.

În funcție de situație, sancțiunile pot fi aplicate cercetătorilor sau entităților de cercetare ale acestora.

X. BAZA LEGALĂ

Legea nr 93/2017 Cu privire la statistica oficială constituie temeiul juridic pentru acordarea entităților de cercetare a accesului la date individuale în scopuri științifice .

XI. ÎNTREBĂRI?

În cazul în care orice problemă ridicată în acest ghid este neclară sau în cazul unor întrebări suplimentare privind utilizarea datelor individuale, vă rugăm să ne contactați: moldstat@statistica.gov.md